

werkcollege politieke sociologie: community service learning (K001364)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 1)	Nederlands	Gent		
			zelfstandig werk	0.0u
			hoorcollege	
			werkcollege	0.0u
			excursie	0.0u
			groepswork	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Vandepitte, Ewoud	PS04	Verantwoordelijk lesgever
Hustinx, Lesley	PS04	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

	stptn	aanbodssessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting sociologie)	5	A
Master of Science in de sociologie	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Politieke sociologie, burgerschap en participatie, sociologie van de nonprofit sector en het vrijwilligerswerk, community service learning

Situering

Het opleidingsonderdeel maakt deel uit van de major Politieke Sociologie en staat volledig in het teken van maatschappelijk veldwerk in het kader van het politiek-sociologische vraagstuk van burgerschap. Dit maatschappelijk veldwerk dient als een ervaringsgerichte onderwijsvorm waarbij studenten theoretische leerinhouden confronteren met praktijkervaring via het opnemen van maatschappelijk engagement. Drie componenten staan hierbij centraal: (1) een academische component, met een referentiekader binnen de politieke sociologie, (2) een praktijkcomponent, met het maatschappelijk engagement dat de studenten aangaan in een bepaalde maatschappelijke organisatie, (3) een reflectiecomponent, die de academische en praktijkcomponent met elkaar verbindt en hiermee ook leereffecten op persoonlijk en maatschappelijk vlak stimuleert.

Inhoud

In de hoorcolleges worden de studenten voorbereid op de praktijkervaring. Enerzijds wordt actuele theorievorming omtrent politieke sociologie en burgerschap aangereikt die een academische en kritische kennisbasis kan bieden voor de concrete CSL-opdracht, anderzijds zal een introductiesessie met de betrokken maatschappelijke organisaties de studenten voorbereiden op de uitdagingen van het veldwerk in de organisatie, en krijgen ze ook een les over reflectiemethodieken. Deze theoretische inhoud wordt vervolgens toegepast in reële contexten. De praktijkervaring vindt plaats in het maatschappelijk middenveld, een non-profit organisatie of een overheidsorganisatie. De lesgever heeft aan de start van het academiejaar een akkoord met deze organisatie(s) over de samenwerking in het kader van CSL. De organisatie formuleert een algemene focus voor het maatschappelijk veldwerk in overeenstemming met bepaalde noden

binnen de werking van de organisatie. De specifieke opdracht en het eindproduct wordt in samenspraak met de studenten verder afgebakend. De studenten dienen zich te verdiepen in deze concrete maatschappelijke problematiek aan de hand van literatuur (academisch, beleidsteksten) en praktijkervaring in het veld. Bij deze praktijkervaring ondernemen de studenten gedurende 10 weken meerdere excursies naar de organisatie om hun opdracht uit te voeren. Hierbij komen ze in contact met hulpverleners, vrijwilligers, personen met een maatschappelijk kwetsbare positie en hun bijhorende leefwereld.

Het centrale opzet van het werkcollege is dat de studenten actief betrokken worden bij de politiek-sociologische problematiek van burgerschap en participatie en worden uitgedaagd in het gebruiken van de sociologische verbeelding in reële contexten. Het kritisch denken en probleemoplossend vermogen wordt gestimuleerd, evenals het ontwikkelen van persoonlijke, professionele en maatschappelijk relevante vaardigheden.

De studenten kunnen een meerwaarde betekenen voor de betrokken organisatie door een theoretisch reflectiekader te bieden omtrent de aangegeven noden en complexe sociale problemen in een steeds veranderende maatschappij. Het is voor de organisatie mogelijk om hulp te krijgen in het bereiken van doelen, nieuwe energie en perspectieven binnen de organisatie te creëren en het bewustzijn over sociale problemen in de bredere gemeenschap te bewerkstelligen. Kennisdeling en wederkerigheid staan centraal gedurende het volledige veldwerk centraal. Tijdens en na het maatschappelijk veldwerk wordt er kritisch gereflecteerd tijdens discussiemomenten, onder begeleiding van een tutor. Hierbij komen het functioneren van de studenten binnen de organisatie, de theoretische inzichten, de inzichten met betrekking tot de concrete probleemstelling, de noden van de betrokken organisatie, en de plaats van sociologen in het werkveld aan bod.

Begincompetenties

- De opleidingsonderdelen 'Politieke sociologie: Politieke structuren' en 'Politieke sociologie: Burgerschap en participatie' volgen of met succes gevolgd hebben.
- Daarnaast wordt van elke participerende student ook een sterke motivatie verwacht met betrekking tot de bereidheid om een concreet maatschappelijk engagement op te nemen, het willen aannemen van een open, tolerante, professionele attitude en de bereidheid tot kritische zelfreflectie.

Eindcompetenties

- 1 Gevorderd inzicht ontwikkelen in maatschappelijke problemen in de specifieke organisatiecontext waarin het maatschappelijk engagement wordt opgenomen (aard, oorzaken, dynamieken, beleidscontext, impact op de doelgroep).
- 2 Gevorderd inzicht ontwikkelen in relevante politiek-sociologische benaderingen en de wijze waarop ze kunnen worden toegepast op de specifieke maatschappelijke problemen waarop het maatschappelijk engagement gericht is.
- 3 Op basis van theoretisch inzicht en concrete ervaring een gefundeerde en kritische politiek-sociologische visie ontwikkelen op hedendaagse uitdagingen met betrekking tot burgerschap als status, praktijk en beleid.
- 4 Als sociologische professional een concreet maatschappelijk project opzetten, uitvoeren, en bijsturen in samenspraak met medestudenten, de maatschappelijke organisatie waarin het maatschappelijk engagement wordt opgenomen en de betrokken doelgroep.
- 5 Als sociologische professional de vereiste vaardigheden en attitudes ontwikkelen om met een diversiteit van individuen met verschillende achtergronden en visies aan gemeenschappelijke maatschappelijke doelstellingen te werken (bv. communicatievaardigheden, diverse vormen van kennis en expertise (h) erkennen, respectvol omgaan met andere meningen, op basis van verschillende visies tot gemeenschappelijke standpunten komen).
- 6 Als sociologische professional het eigen professionele handelen kunnen verwoorden, kritisch evalueren en bijsturen op basis van zelfreflectie en feedback van peers, tutors, en (sociologische) professionals werkzaam in de organisatie waarin het maatschappelijk engagement wordt opgenomen.
- 7 inzicht verwerven in de eigen waarden, overtuigingen, en attitudes en hoe deze een invloed uitoefenen op het zelfstandig professioneel handelen, in het bijzonder in de context van het werken met maatschappelijk kwetsbare groepen.

- 8 Op basis van de eigen ervaring als sociologische professional kritisch reflecteren over de waarde en doeltreffendheid van het opgenomen maatschappelijk engagement alsook over de rol van de socioloog in de samenleving.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Inleidende hoorcolleges mbt burgerschap en burgerschapseducatie
- Tijdens de 10 weken maatschappelijk engagement ondernemen de studenten meerdere excursies naar de betrokken organisatie, die gemiddeld overeenkomen met een blok van 4 uur participatie.
- Er zullen 2-3 reflectiesessies plaatsvinden, waarbij de studenten onder begeleiding van een tutor reflecteren omtrent de processen in de betrokken organisatie.
- Er zullen 3 responsiecolleges georganiseerd worden om de afstemming tussen theorie en praktijk te optimaliseren

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides van lessen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal slides : 50

Oudst bruikbare editie : 2024-2025

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Stage

Naam: Participatie in maatschappelijke organisatie

Richtprijs: € 75

Optioneel: nee

Bijkomende info: Afhankelijk van locatie van de organisatie, is verplaatsing met openbaar vervoer eventueel nodig voor de participatiemomenten (raming: 5 treinritten H&T met railpas)

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Introductiesessie met de betrokken organisaties voor de aanvang van het veldwerk.
- Twee à drieweekelijks reflectie- en discussiemoment tussen tutor en groep
- Groepfeedback tijdens responscolleges.
- Individuele tussentijdse feedback indien gewenst: op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Professioneel handelen, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Werkstuk: Het voltooien van een project, gegeven aan de studenten door de organisatie, op een geslaagde, creatieve en theoretisch geïnspireerde manier.
Participatie: actieve deelname binnen de organisatie en kritische reflectie bij de discussiebijeenkomsten met tutor en de responsiecolleges.
Professioneel handelen: analytische en probleemoplossende vaardigheden, professionele attitudes, gesprekstechnieken en/of kennis van procedures die van belang zijn voor het professioneel handelen. Dit wordt geëvalueerd in overleg tussen de lesgever(s) en de begeleider(s) in de middenveldorganisatie.

Eindscoreberekening

Permanent (100%)

Faciliteiten voor werkstudenten

Dit opleidingsonderdeel kan moeilijk gevolgd worden door werkstudenten omdat aanwezigheid bij de reflectiecolleges, responsiecolleges, en participatie in de partnerorganisaties ... verplicht is als onderdeel van de permanente evaluatie (100%). Hiervoor is geen vervangende opdracht mogelijk.